

Wolvertem O.70

1. az da ki:kes ne ste:kfo:gel zi:n zæn ze verva:st
 2. maine vrint ez de blume ga gitn
 3. te:gewo:rdəX spinez. nemi:e as me majimēn - of : - ma:fim:
 4. gro:ven es kwæ:c wærək
 5. up da sXip da kre:gezə bæsXymeld bru:st
 6. de sXrœ.nwærker æ ne splinter in zæne viner
 7. de sXiper - of : - skiper (1 zegsman) - lækta zæn
 lypen af
 8. in da fabrik es nikts te zi:n
 9. kum ezi: kinke kum
 10. bo:c:s tapt uns neke vi:r pintem bi:(r) | piŋkəs |
 11. bringt uns twi:s kilo. kri:kens | krikskes |
 12. zem:e ale gevuu:even dru:a: li:təs wu:sen
 u:etXedrunken
 13. ai dre:X na mu:cə me ne klyper
 14. kem zo:n tni: gezi:n
 15. vastla:vət wad ni fəl nems gevist
 16. ksæm bla:e dak mejø:lə ni me:gegan bæn
 17. kæmeketik - of : - kæmekikat - ni Xæde:: zælə man
 18. dan: date afkumt
 19. ne spinəkup - ne spinəkup - ne spinəkupbæstel
 20. en muijs - verve:it sa:en - of : sXrik emen - en
 wa: | bymern (beemden) = plaatsnaam voor
 een beemdenstreek | - parəstul - en a:sX - ne vas -
 ne pe:pal
 21. da:ne kæ:rel dt: dni:le wæ:rlt feXtn
 22. ksalal pa:iralkes Xe:ven
 23. ijelant.u fəl a: sXe:pen afbre:kən
 24. a e: fazlə:ivənəki nem bet Xøkre.gen
 25. gef mai twi:s bri:a sti:ən: - brider - de britsta
 26. da stambelt stæ:cta. nemi:e
 27. dane man e:d a le:ive læk ne gru:stn i:er
 28. lysəfær:ez in dne:mel ni Xøble:ven
 29. de sXo:linern smø me:te mi:estər na de zi:e
 gewest
 30. k.an tu:X ni kume ve dak Xri:ed bæn
 31. de bi:əst drijkə ge:i:re la:ezəmə:il
 32. ai kani Xa wærke zæj kæ:l du: si:er
 33. stekt is ne stel in danem basum
 34. ni:e metai ke:gele wæter nemi:e gespelt
 35. eila kem al twi:s ki:ə up a: gøru:pen
 36. dæ pe:r es ni ru:sep - de zit nug en wytæ kæ:r in
 37. ze zæn we:X noe: tfelt
 38. ze:sd em i:est sæ gelt alpen updu:n
 39. ai zalt fazlə:vnəi fær bringen
 40. ze:z delef.an er mælekwu:st
 41. de man muit sær vro: gu:slo:egən
 42. in tsXelt swyman es Xøvæ:rla:ek
 43. ai ez æræg umdatn stærək es
 44. wa:le mutn da delef.an emen ænj ga:sln daner
 eleft
 45. alept iz da ber upafen
 46. unzæ maitser es.u vet az a værkən
 47. ze sprijen umtervuitst fan warijk
 48. dem bu:əmkwe:kər zal dem bu:əm ukæle:rn
 49. dyd i:est ta. vainster neke tu:
 50. tø:beitg tø klypa ve di:sta mis - du:əmis - tluf
 51. en spra: - vasndræk - (cf. I.221-51)
 52. de sulda:tn emen da framenz er a:r afXesnæ:en
53. zæ. vœ:der ed em zæs jœ:c r lœ:tnu tsXo:l gæ:n
 54. kemad em afXeru: va ze lœ:ct lust.wœ:ctər ta
 gæ:n
 55. væ:l vijæ:ze zi:re lunti. ni fəl
 56. jæ:re puta zæni - of : - bæni (1 zegsman) -
 fel wæ:t
 57. dno:ve:pæ:c l stad in: djæ:t
 58. in mijæ:t est nu:X te kurt fə. te kuitsn.
 59. dæ kæ:s Xəfd e kla:ir li:Xt æ
 60. ai truk me tpjæ:t sæna fjæ:t
 61. tun kwamda ga:sln i ale jœ:rnæ de keremis
 62. de pœ:tər za: dad unzi:er vulmuk is
 63. ge zœ:c:t Mai wel ma ge spraktegæ mu:æ ni
 64. de zwulæme zælæ gan tryXkumen
 65. gwira vandæ:X ni kœ:ctn
 66. ste gai (eet gj) | zueln | uk Xæ:ire kæ:s
 67. zænæ muta:r es kaput - a læ slo:k
 68. te: ne wærømen daXewest æn tes ne zy:tn
 æ:c:vet | zu:Xt |
 69. da manke luip bærevuits
 70. da ez n bæst in di kæne
 71. kwa datem bui nem bri:f bru:Xt
 72. main ætu si:er
 73. ikan me Xien dwæ:zæ mænsn u:m
 74. ne tsXufta:st spanamen tpjæ:t in dny:f kæ:r
 75. kem embekæ kætse va ve: dnu:en al
 76. de zo:n van de kœ:nijk e:d uk suldæ:t Xewest
 77. wete gi:ene pa:lema:ker (pijlmaker) wu:sen:
 78. dæ ru:zn smø lage dy:res
 79. kXely:sf er nikts fan
 80. tkinekæ waz du:st fə dasnt kustn du:open
 81. zæn u:arn æn zæn u:øga lu:open
 82. ar du:Xerkæn es me e kærefkæn tbus Xæ:em
 bre:imbe:zn trekən
 83. de es na spet u:st.e li:er
 84. a zæn stro:t open
 85. de mænsu zu:Xtn.iks anes - as Xelt æn gu:t
 86. ø:le mun:t ez dry:əX fan: dast
 87. dane wæ:X lyp sXis:əf - tez um luntæ:c | krym |
 88. ik.u:Xt fe de klu:en: en tru:melkən
 89. dem buk es Xøstarøve van: kæst in te slikən
 90. zai li:ke was kat æn gu:t
 91. in thumer ezd best
 92. ne sXiter munit Xu: kuine lugkən
 93. zykt es noe. main: u:t
 94. kwæt ni wæ daken munit Xa zy:ken
 95. ne ku:le kelet es Xu: fe dbi:
 96. ik must usæmlu:trijkə ve. te verklu:kən
 97. kmuid i:est.fujer in tstal vy:re
 98. maim bry:r was my:X
 99. de mælekbu:r muk ne gru:stn tu:c
 100. dæ bo:termelsk ez dyn æn zyr - dy:trn me
 tryXæ:n
 101. waila zan da: pyt up en yr: kyna vyln
 102. a e:z up sa puint - seky:r (1° van een persoon,
 2° van een werk)
 103. ai kum fazlə:ivæ gi:ene mæny:tlæ:t
 104. in itvile zæm - of : - bem - bæregæ da fi:
 spæ:ven
 105. tarødvæ ga da. up dæ:ven

106. tə by:əm əməz ə styk fan də brygə gevə:it
 107. gə muid uns fei:n.eki kumə kərn
 108. ais fa lə:va gəkumə mə ej gui bəzə gelt
 109. də də: ej im by:kəna:t - of : - es fam by:kəna:t
 Xəmukt
 110. ej gətra:də vra: mu. kuin:u:en
 111. kem i. gəs Xəzu:t ma twas Xi gu: sə:t
 112. dəm bra:vər zə:itat nu:X te vəl kust fə te
 ba:ven | dir |
 113. bakən - i:k bak - gu:ə bakt - u:ə bakt - baktn -
 wu:ələm bakən - i:k baktn - gu:ə baktn - u:ə
 baktn - wu:ələm baktn - wu:ələm emə gəbakən
 114. bi:ən - i:k bi:a - gu:ə - u:ə bi:ət - wu:ələm bi:ən -
 bi:əmən - i:k buj - kem gəbu:jən - bujə za:sln u:k
 115. tez ə kləm mə tez ə fu:ən
 116. gə kuindi u:rə kra:əgen up də mæt
 117. ai Xəze:tətn up ma:ə zal pa:zn
 118. tmə:se za: datn. gelə.ək a:
 119. dər wa:re vu:ef pru:əzn
 120. under dan: a:ək lige və:l i:əkələ
 121. twə:tər zal ga zujən - tsvid al
 122. tu: es nu:Xrym - təs ma rəs Xəmu:t
 123. majvə:s mə:ka:z metn dajər van: a:
 124. da buimkə zal dər lastəX wasn
 125. də pas'tu:er ə Xu:jə wu:ən
 126. də dvitn əmən unz a:t u:əz afXəbrant
 127. tmelek spuit u:.ətə kuj ə:rn ə:r
128. də kəster luit fə də kru:əsn
 129. də tremə van də kru:əwə:gem by:əgə van
 tXəwiXt
 130. suməgə mənse snytn a:t
 131. zəmən em bla:t ej gry:ə gəslə:əgen
 132. də sa:z ej ewa tə fla: - of : - əmbəkən tə fla:
 133. də sni:ə le:tik
 134. tesXrikəlaik lanj lə:ə dak a. gezi:n em | i:əwəX
 lanj |
 135. nyypu:ət wad na. ən gial nyif stat
 136. du:ən - i:k dyn (ik doe, etc.) - gu:ə dyt - u:ə dyt -
 wu:ələn duin - gu:ələn dyt - zu:ələn duin - i:k də: (ik
 deed, etc.) - gu:ə det - u:ə də: - wu:ələn də:n -
 gu:ələn det - zu:ələn də:n - de:kik də - datndə
 ma də: - dəsə da ma də:n
 137. du:əpən - ən du:əpkli:ət - ən du:əpfuint
 138. dəsən - ai dəst - ai Xədəsn.
 139. bin: - i:k bin - gu:ə bint - u:ə bint - wu:ələm
 bin: - gu:ələm bint - zu:ələm bin: - bintn -
 buntn - kem gəbu:n:
 140. Locale landmaten : ən ruj = 36 vierkante
 stappen - ən daXwant = undərt rujən - (1 Ha.
 = 3 dagwand + 18 r.)
 141. Waternamen : də mə:lebe.k - də my.zəgumbe.k
 = (Meuzegembeek) - də zəp - də rube.k -
 trubruk - dəm bugu:ənə:pyt - tfu:ə:verken

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : wulvərtum

De inwoners heten : wulvərtumense:rs

Een bijnaam is hun onbekend.

Het aantal inwoners was op 31-12-1920 : 4.118.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dən dri:s - myzəgum (Meuzegem) - rusum (Rossem) - wulvərtum'darp - De zegslieden voelen een onderscheid tussen het dialect van Wolvertem-dorp en dat van de Wolvertemse parochies Westrode (O. 70b) en Impde (O. 70a), maar geen onderscheid voor de eveneens afgelegen Wolvertemse parochies Rossem en Meuzegem.

Vijf of zes families te W. spreken Frans ; zuiver Nederlands wordt er nog niet gesproken. De bevolking bestaat grotendeels uit landbouwers ; buiten een paar grote brouwerijen is er geen lokale nijverheid ; nogal talrijke werklieden gaan dagelijks naar Brussel, dat ook het grote aantrekkingscentrum is van de bevolking in 't algemeen.

Zegslieden : 1. Van den Brande, Jozef ; 23 j. ; geboren te W. en hier ook onderwijzer ; heeft buiten zijn normaalschooljaren altijd hier verblijven ; V. is van Neerom (gehucht v. W.), M. van Meise ; zegsman spreekt gewoonlijk Wolvertems.

2. De Becker, Leon ; 17 j. ; geb. te W. ; student ; heeft altijd te W. verblijven ; V. en M. zijn van W. ; hij spreekt gewoonlijk zijn dialect.

3. De Smedt, Jozef ; 25 j. ; geb. te W. en hier landbouwer ; heeft altijd hier verblijven, evenals zijn V. en M. (van Impde) ; hij spreekt steeds Wolvertems.